

วิทยานิพนธ์ ความเหมาะสมของวิธีการพัฒนาบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
 ในประเทศไทย
 ผู้เขียน นายคณิง บัวพูล
 สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
 ปีการศึกษา 2536

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเหมาะสมของวิธีการพัฒนาบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ใน 2 ประเด็นคือ (1) ความเหมาะสมของวิธีการพัฒนาบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ที่มีสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งห้องสมุดแตกต่างกัน (2) ความเหมาะสมของวิธีการพัฒนาบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ที่มีหน้าที่แตกต่างกัน

กลุ่มประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บรรณารักษ์หัวหน้าฝ่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในประเทศไทย ที่กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ในปีการศึกษา 2535 จำนวน 175 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนแรกผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของวิธีการพัฒนาบรรณารักษ์ บัณฑิตที่มีผลต่อความเหมาะสมของวิธีการพัฒนาบรรณารักษ์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS/pc+ โดยกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล ขึ้นแรก ใช้สถิติร้อยละในการพรรณนา ขึ้นที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามสมมติฐานในลักษณะการวิเคราะห์ด้วยตาราง 2 ตัวแปร โดยมีตัวแปรคู่คือ นโยบาย งบประมาณ เวลา และความร่วมมือของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง สำหรับการวิเคราะห์เพื่อสร้างความสมบูรณ์แบบ ให้กับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจากค่า ร้อยละ (Percentage) ค่าแลมบ์ดา (Lambda) และค่าไค สแควร์ (Chi-Square)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. บรรณารักษ์มีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของวิธีการต่าง ๆ ในการพัฒนาบรรณารักษ์โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก วิธีการที่บรรณารักษ์มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมในระดับมากมี 6 วิธีการ คือ การบรรณาสถาปัตยกรรมทางวิชาการ การประชุมสัมมนา การผลิตผลงานทางวิชาการ การศึกษาคูงาน การศึกษาค้นคว้า และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2. สภาพภูมิศาสตร์โดยส่วนรวม ไม่มีผลต่อความเหมาะสมของวิธีการพัฒนาบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ยกเว้น การฝึกอบรม และการศึกษาคูงาน

3. หน้าที่ของบรรณารักษ์ทั้ง 8 หน้าที่ โดยส่วนรวมไม่มีผลต่อความเหมาะสมของวิธีการพัฒนาบรรณารักษ์ ยกเว้น การเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพกับหน้าที่ค้นคว้าวิจัยและประเมินผล และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองกับหน้าที่เชื่อมโยงประสานกับผู้ใช้

4. นโยบาย งบประมาณ เวลา และความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างความเหมาะสมของวิธีการและสภาพภูมิศาสตร์

5. นโยบาย งบประมาณ เวลา และความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อความสัมพันธ์ระหว่างความเหมาะสมของวิธีการ และหน้าที่ของบรรณารักษ์

ผลการวิจัยจะเป็นแนวทาง ให้บรรณารักษ์และผู้บริหารได้ศึกษาเพื่อดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. การเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาได้ถูกต้อง และตรงกับความต้องการ
2. การจัดให้บรรณารักษ์ได้เข้าร่วมกิจกรรม ได้ตรงกับงานที่ปฏิบัติอยู่ และตรงกับความต้องการของบรรณารักษ์
3. การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ของผู้บริหาร และผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดกิจกรรมการพัฒนาบรรณารักษ์ประสบความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพ

Thesis Title Suitability of Personnel Development Methods
 for Academic Librarians in Thailand
Author Mr. Kanung Burpoon
Major Program Library and Information Science
Academic Year 1993

Abstract

The present study was to investigate the suitability of personnel development methods for academic librarians in Thailand. It was directed to concentrate on two main aspects - the libraries which are situated in different geographical locations and those which have different duties.

The population taken for the present study consisted of 175 academic librarians who served in the academic year 1992 in Thailand under the Ministry of University Affairs (MUA).

The research tool used for the data collection was a set of three-part questionnaires-those dealing with the respondents' status, the suitability of personnel development methods for librarians and the factors affected to the suitability of personnel development methods respectively.

The collected data were analysed by means of the SPSS/pc+ program with stages: the first stage was to sort out the percentage

of the information and the second to find out the relationship between the independent variables namely, policy, budget, time, and co-operation of the persons involved.

The elaboration analysis was made by the statistics in favour of percentage, Lambda and Chi-Square.

The research results were as follows :

1. Librarians stood to the opinions toward the various methods of librarians development program as a whole at the high level. The methods about which the librarians hold the opinions that are highly suitable are these six methods : lecture, conference and seminar, workshop, study tour to university or other academic libraries, in-service training, and independent studies.

2. The geographical locations as a whole played no affect on the methods of academic librarians development program except for training and study tour to university or other academic libraries.

3. The eight-librarians' duties as a whole played no affect on the suitable methods in the librarians development except for the membership of professional associations, the researches, the evaluation and the independent studies along with the duties involved in the general information service for the library users.

4. The policy, budget, time and co-operation of the persons involved were influent factors impinging on the relationship between the suitable methods and geographical locations.

5. The policy, budget, time and the co-operation of the person involved were influent factors impinging on the relationship between the suitable methods and the librarians duties.

The research results as aboved presented will be of great help to the librarians and administrators to cope with the following :

1. The activities set up to develop the academic librarians in order to meet the needs of the persons concerned.
2. The placement of the librarians to participate in activities which are in accord with their assignments and needs.
3. The supports of different forms extended to the librarians by the administrator and those whose duties involved to run the librarians development activities in order to get success and efficiency.